

HERTOGPOST juni 2008

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging

20^e jaargang nummer 6

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 26 juni a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115 te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20:00 uur.

Twee jaar geleden hield de heer Jan Mulder een lezing over de postgeschiedenis van de Poolse stad Krakau. Hij komt weer bij ons bezoek en zal dit keer vertellen over zijn nieuwe – heel actuele – verzamelgebied Birma/Myanmar.

Agenda bijeenkomst 26 juni 2008

1. Opening, verslag 22 mei j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. Verkoping
3. 'Birma/Myanmar', lezing door dhr. Jan Mulder
4. Verloting
5. Rondvraag
6. Sluiting

In deze Hertogpost o. m .:

- ❖ Een reisverhaal: het postkantoor van Medan
- ❖ De diligence van vG&L
- ❖ Gettysburg
- ❖ Niet getolereerde halve postzegels

Na de bijeenkomst van 26 juni heeft u tot 28 augustus twee maanden de tijd om u serieus voor te bereiden op de eerstkomende Wilde Veiling. Grijp die kans!

Intussen zouden wij, postliefhebbers – filatelisten, de mensen die bij TNT Post onder een zware druk en met een onzekere toekomst voor ons, hun klanten, de kolen uit het vuur halen in ere moeten houden en een hart onder de riem steken. Lang leve de postbode!

VERSLAG VAN DE BIJENKOMST VAN 22 MEI 2008

Om 20.10 uur begroet voorzitter Peter Teurlings de bijna zestig aanwezigen, speciaal de drie aanwezige nieuwe leden, de heren W. van Stokkum en W. van Schooten, beiden uit Tilburg en W. Weterings uit Maren-Kessel. Ook verwelkomt hij de heer Erik Verschure uit Gemert die een avond bij ons komt kijken en meedoen. Van harte welkom is ook onze gastspreker uit Beek Ubbergen, de heer Jo Toussaint. Onverwacht blijken gastspreker Jo Toussaint en ons lid L.C.W. Stevens tussen 1956 en 1960 samen op de mijnschool in Limburg te hebben gezeten. Na die tijd hebben ze elkaar nooit meer gezien of gesproken. Heer Stevens stelt vanavond zijn koperen opzichtersmijnlamp nr. 32 op de bestuurstafel tentoon. Een passend eerbetoon aan alle mijnlampen en -werkers die vanavond bij de lezing over de muur zullen flitsen.

Er zijn geen ingekomen stukken, wel een aantal mededelingen.

Deze maand is er één nieuw lid ingeschreven, de heer G.J.P. van Zantvoort uit Boxtel.

Een tweetal trieste mededelingen. Ons lid D.J. van der Putten uit 's-Hertogenbosch is op 6 mei op 83-jarige leeftijd overleden. Heer Van der Putten was ruim 30 jaar lid van onze vereniging. Ook ons lid F.B. (Fré) Smit uit Rosmalen is overleden, op 13 mei. De heer Smit is 82 jaar geworden. Hij is niet meer hersteld van een herseninfarct in maart 2008. De heer Smit was fervent deelnemer aan de Rondzenddienst. We herdenken beide leden met een minuut staande stilte.

De financiële commissie -L.J. van Asselen, R. van Achterberg en J. van der Ven- heeft haar goedkeurende, ondertekende verklaring over het jaar 2007 bij de penningmeester ingediend.

Huber van Werkhoven neemt vanavond de bibliothecaris waar.

Afwezig met bericht van verhindering zijn de heren W. van Dinther, C.H. van Helvoirt, W. Graetz, J.J.D. Kagie, H. van Nunen, J.S. Offringa, H.A.M. Peepkorn, G.M.C. Pipers en M. Rovers.

Verslag Algemene Ledenvergadering 24 april 2008 wordt gewijzigd

**'s-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris Marten Tilstra, Braspenninglaan 12, 5237 NK 's-Hertogenbosch
telefoon 073- 642 30 64; e-mailadres: secretaris-hfv@kpnplanet**

Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38

**Rekeningnummer 1 087 984 t.n.v. Filatelistenver. te Rosmalen
de jaarcontributie bedraagt € 32**

Bibliothecaris tel. 073 – 657 02 29 E-mail: peepkagie@home.nl

Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl

vastgesteld: 3de alinea pagina 3: 'de heer R. van Achterberg.' wordt gewijzigd in 'de heer R. van Achterberg en de heer J. van der Ven'.
Hoewel het een statutaire taak van de secretaris is -en dankbetuigingen aan zijn adres daarom door hem niet worden genotuleerd- wordt de secretaris door Peter Teurlings bedankt voor het jaarverslag 2007 en het verslag van april. Geen dank!

De voorzitter wijst op de expositie in het Stadsarchief 's-Hertogenbosch waar ons lid Huber van Werkhoven met zijn uitgebreide verzameling poststukken van voor, tijdens en na de Tweede Wereldoorlog de historische foto's van het Stadsarchief ondersteunt. Zie pagina 14 van het meinummer Hertogpost. Deze gratis(!) expositie eindigt op 31 mei 2008.

U kunt zich bij het bestuur melden als u bij de jeugdafdeling wilt helpen, één of meer keren aan de jeugd wilt lesgeven. Onze jeugd komt op elke zaterdagse instuif van 10 tot 12 uur bij elkaar.

Na alle fileleed Jos Bartels aangedaan ontploft ook nog de voeding van zijn laptop met een interessante lichtflits en leuke knal. Kan de Grote Verkoop van 240 kavels nu wel doorgaan? De laptopvoeding van onze gast Jo Toussaint past niet. Dan maar een laptop plus voeding van de familie P.L.M. Teurlings per snelle auto laten bezorgen. Hulde voor de service! Waar zijn de eenvoudige tijden van pen, papier en diaraampje?

Nadat kavel 171 nog ter inzage is gelegd, start Anne van Driel de verkoop. De kavels met postzegelboekjes Nederland verkopen goed, als ze niet te specialistisch zijn en per stuk worden aangeboden. Veel dezelfde postzegelboekjes in één kavel -zie november 2007- verkopen niet. Over de aangeboden kavels zegt een oud Bruchem's gezegde: 'Hoe langer ze dood zijn, hoe duurder ze worden.' Veilingmeester Anne constateert ook, dat de grote Libische leider Kadaffi binnen de vereniging zeer gewild is. De inzetprijs op kavel 5.219 Libië verdubbelt bijna.

De verkoop verloopt met wisselend succes. Volgende maand rust uw veilingmeester uit en neemt iemand anders waar.

In de pauze biedt de heer J. de Laet uit St. Michielsgestel aan het bestuur zijn herinneringsmedaille 'Deelnemer Algemeen Bekertoernooi 2006' van de NBFV aan. Voor het verenigingsarchief. Hartelijk dank heer De Laet!

De lezing 'De mijnlamp' door de heer Jo Toussaint gaat over de vergane glorie van de Limburgse mijnen, over mijnbouw in het algemeen en in het bijzonder over de ontwikkeling van de mijnlamp. Van eenvoudige olielamp van klei in de Romeinse tijd, via kaarslicht, carbidlamp en veiligheidslamp tot geavanceerde veiligheidslamp. Veilig en veel licht. Want onder de grond zie je niets zonder licht en als je open vuur gebruikt kan er eventueel aanwezig mijngas ontploffen. Zo'n veiligheidslamp moet aangeven dat er mijngas aanwezig is. Een goede mijnlamp is een controlemiddel voor te weinig zuurstof. In een kolenmijn zorgt brandend mijngas vaak voor ontploffend kolenstof. In mijngangen meestal dodelijk. Mijngangen opdelen in kleinere compartimenten vermindert het effect van zulke explosies.

Uiteindelijk is de koplamp op de mijnwerkerspet ontwikkeld, met een accu op de rug.

Al deze wetenswaardigheden worden door de heer Toussaint met charme en kennis verteld en op de muur getoond. Het is verbazend dat zoveel uit de mijnwerkerswereld op postzegels, poststukken en postwaardestukken te vinden is.

Het definitieve ontwerp voor de

Staatsmijnen-zegel van 1952

Nu volgt de traditionele gratis verloting en ook de gratis kavel gaat er uit. Voor de rondvraag meldt mevrouw M.A. van Barneveld, dat zij aan het eind van deze avond stapels lege stockboeken voor een zacht prijsje van de hand wil doen.

Om half elf sluit de voorzitter de bijeenkomst. De laptop van de verkoping doet het nog altijd en iedere koper krijgt zijn digitale factuur en na betaling zijn aankopen.

Tot slot. Hebt u ook achter in de zaal van die witte enveloppen van eigenaar zien verwisselen en weet u niet wat dit betekent? Het is een stille actie van Hans Schevelier. Zeer succesvol want inmiddels doen er een tiental leden mee. Hoe werkt het? Je brengt op een bijeenkomst een envelop met 100 gebruikte zegels bij iemand van de groep in roulatie, en je krijgt van een deelnemer uit de groep zijn envelop. Uit zo'n envelop haal je kosteloos een aantal of alle zegels en vult weer aan met eigen gebruikte zegels tot er weer precies 100 gebruikte postzegels in de envelop zitten. En zo voort!

Eindelijk gevoeld: de aircó van het SCC De Helftheuvel doet het vanavond in onze zaal. Was het de afgelopen bijeenkomsten warm tot zeer warm en zei je hier iets over dan zei de bediening steevast: 'De aircó staat aan.' Ludiek is vanavond wel dat enkele radiatoren op zaal 1 veel warmte afgeven. Warmteterugwinningsproef of een test voor de koelcapaciteit van de aircó?

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende ledenbijeenkomst** is op donderdag 28 augustus om 20.00 uur in SCC De Helftheuvel. Zaal 1 is om 19.00 uur open. Met de 2de en laatste wilde veiling van dit jaar. Het bestuur wenst de leden een goede zomerperiode toe, dichtbij huis of ver weg.

De **volgende Postzegelinstuif/ ruilbeurs** is op zaterdag 13 september 2008, van 10 - 13 uur in SCC De Helftheuvel. Te zien zijn de kavels voor de Verkoop van de maand. De niet-verkochte kavels van de vorige verkoop zijn ook te zien en voor de inzetprijs plus 5% te koop.

Er is uw secretaris tot juni **geen enkele reactie** bekend op 'Wie heeft de **Bossche serie van 10** gekocht en wie van u zit nu met 2 Arenazegels en mist de Diez zegel uit de serie?' uit het meinummer van Hertogpost. Wel is er nog een tweede geval van een elfde zegel in een gekochte serie van tien bekend. Betekent dit dat er alleen aan niet-leden incomplete series zijn verkocht of lezen vele leden inderdaad de Hertogpost niet?

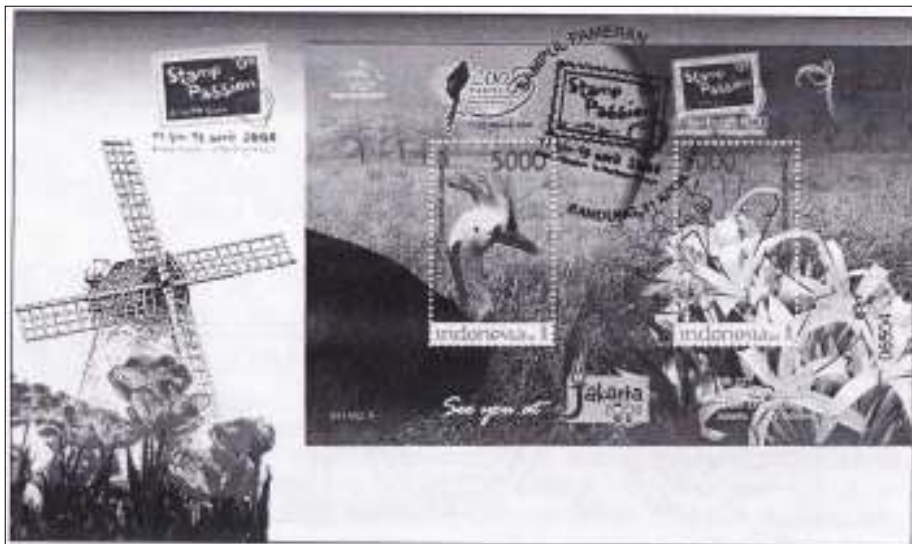
De Filatelistenvereniging 'De Helmveste Helmond e.o.' houdt op zondag 29 juni a.s. een **ruilbeurs in De Kamenij**, Jeroen Boschstraat 19 in Helmond. De beurs is van 10.00 tot 14.00 uur. Ook jeugd is van harte welkom.

Voor wie nog niet weet wat hij in de **vakantie** moet gaan doen volgen hier weer enkele filatelistische suggesties:

STAMP PASSION BLIJFT VERRASSEN

Tijdens haar reis door Indonesië (zie ook elders in dit blad) trof Sonja Berendes in het postkantoor van Bandoeng tot haar grote verrassing een envelop aan met het vignet van Stamp Passion en een Indonesisch gelegenheidsstempel met de datum 11 april 2008. Op het afgestempelde postzegelvelletje zelf is ook nog eens het voor ons zo bekende vignet afgedrukt!

Verder kon via Ebay een velletje 'persoonlijke' postzegels worden verschalkt, waarschijnlijk ter plekke vervaardigd tijdens Stamp Passion, met daarop afbeeldingen van het vignet, het torentje van de Brabanthallen en het grote spandoek.

Vriendelijk verzoek: houd tijdens uw reizen de komende tijd door binnen- en buitenland uw blik gespist op vergelijkbare fabrikaten die verband houden met Stamp Passion. Ik zal ze graag afdrukken in komende nummers van Hertogpost. H. v. W.

P.S. De 10 zegels die onze vereniging liet maken worden al aangeboden vanaf € 20,-.

HET ZWITSERLEVEN

COLUMN
door
A. van der Vliet

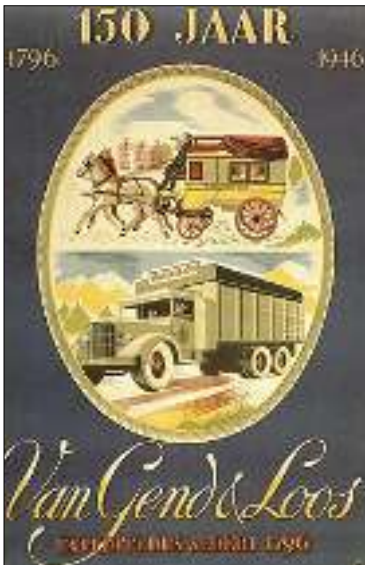
De vakantieperiode breekt weer aan en dus een vlotte kans dat u één dezer dagen naar Zwitserland vertrekt, want naar dat land schijnt dit jaar de voorkeur uit te gaan. Mocht u nog verder naar het zuiden afzakken, dan passeert of doorkruist u wellicht Zwitserland zonder er bij na te denken dat merkwaardigerwijs op postzegels sedert 1862 als landsnaam Helvetia prijkt en niet Schweiz, Suisse of Svizzera. Een vrij uitzonderlijke situatie, want in de normale dagelijkse communicatie wordt de term Helvetia niet gebruikt, ook door de Zwitsers zelf niet. De Finnen vermelden naast het door hun zelf gebruikte Suomi tenminste nog Finland op hun zegels. Zo niet de Zwitsers en dat kan voor de argeloze verzamelaar in Verweggistan tot enige verwarring leiden, omdat Helvetia vergeefs gezocht wordt in de inhoudsopgave van de meest gebruikte catalogi en blijkbaar zelfs bij verzamelaars uit ons eigen land. Ik vond namelijk enige tijd geleden in een rondzending een boekje met als inhoudsopgave op de voorzijde Helvetia. Zou de inzender niet geweten hebben welk land daarmee werd bedoeld?

Engeland weigert tot op heden op de zegels de landsnaam te vermelden. Blijkbaar gaan de Britten ervan uit, dat de afbeelding van de regerend vorst in een hoekje al voldoende voor de hele wereld moet zijn om duidelijk te maken dat de zegel uit Engeland komt. Bij gebrek aan een vorstenhuis kunnen de Zwitsers dat voorbeeld niet volgen en het vermelden van de naam van het land in minstens drie talen zou toch wel een erg groot deel van het zegelbeeld innemen. Dat is waarschijnlijk de reden dat men voor de historische naam Helvetia koos, een naam, die herinnert aan oorspronkelijke bewoners van de drie oerkantons, waaruit Zwitserland is ontstaan: de Helveten. Helvetia is echter geen land, maar een vrouw, en wat voor één!

Om er achter te komen wie zij was zou u op een regenachtige dag dat op uw laptop uit kunnen google-en, maar zo'n dag gun ik u tijdens uw vakantie niet. Daarom zal ik het u na mijn terugkomst –uit Zwitserland uiteraard - in augustus vertellen.

DE DILIGENCE van VAN GEND & LOOS

In 1796 trouwde de Antwerpse herbergher/koetsier J. van Gend met een meisje Loos, van wie de broer een diligencebedrijf had. Het huwelijk was het begin van het expeditiebedrijf Van Gend & Loos dat in 1946 zijn 150-jarig bestaan vierde (afb. 1).

Het bedrijf vervoerde, behalve passagiers, ook vracht, poststukken en waardevolle zaken als geld en effecten (afb. 2, 3, 4).

In de loop van de 19e eeuw kreeg men steeds meer last van de concurrentie van de spoorwegen. Een trein is sneller en comfortabeler dan een diligence, zodat op routes waar een spoorweg werd geopend de diligences moesten verdwijnen.

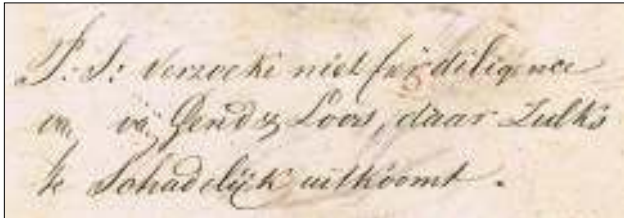
Afb. 1: 150 jaar Van Gend & Loos

Afb. 2: Vanuit 's-Hertogenbosch begeleidde dit briefje in 1840 een geldzending van Fl. 3700 door de diligence van Van Gend & Loos. Het betrof pachtgelden van het dorp Gassel bij Grave voor de graaf De Ribaucourt te Brussel.

Afb. 3: Met dit briefje bestelde de Bossche firma P. van Eijndhoven op 10 april 1843 (stempel 's-Hertogenbosch K. 29) in Amsterdam '2 stukken zomerstof als ingesloten bruin staal'. Uitdrukkelijk verzocht hij in een P. S.: 'niet per diligence van Van Gend & Loos, daar zulks te schadelijk uitkomt' (afb. 4).

Afb. 4: 'niet per diligence van Van Gend & Loos'

Aanvankelijk kon men dit compenseren door aansluiting te bieden van het spoorwegnet naar plaatsen die nog niet met de spoorweg ontsloten waren.

Maar in 1885 wilde de nieuwe eigenaar, Hipolyte Colignon, het personenvervoer afstoten (afb. 5). Hij ging zich geheel richten op stukgoederenvervoer van en naar stations. Hiertoe sloot hij contracten met de spoorwegen af.

In 1928 nam de NS Van Gend & Loos geheel over. Voortaan stonden bij belangrijke stations grote goederenloodsen met aan de ene kant treinwagons en aan de andere kant een lange rij grijs met oranje vrachtwagens van Van Gend & Loos.

Rond 1980 bleek deze formule niet meer te werken. In 1986 verkocht de NS Van Gend & Loos aan Nedlloyd, waarna het bedrijf zich ging richten op ver-

Afb. 5: Op 29 mei 1888 vertrok voor het kantoor van Van Gend & Loos aan de Hoge Steenweg te 's-Hertogenbosch voor het laatst de diligence naar Waalwijk.

voer van pakketten en pallets in de Benelux. In 2003 kwam Deutsche Post in beeld. Die liet drie dochterbedrijven, waaronder Van Gend & Loos, fuseren tot één bedrijf voor expresvervoer, vrachtvervoer en logistiek onder de naam DHL. Hiermee kwam een einde aan een roemruchte naam (afb. 6). H. v. W.

Afb. 6: Frankeermachinestempel van Van Gend & Loos 's-Hertogenbosch 8.10.1971.

EEN VERHAAL OVER POSTKANTOREN OP SUMATRA.

Deel 1: Medan

door Sonja Berendes

Mijn grootvader van moeders zijde was postbeambte in de periode van 1905 tot 1934 in Nederlands Indië. Hij bereikte de functie van subhoofd van het postkantoor in Padang op Sumatra. We praten over de jaren 1920. Daarna werd hij bevorderd tot hoofd van een groter postkantoor in Bandung, dus op Java . Daar bleef hij aan tot zijn pensionering.

In die jaren golden voor ambtenaren in Nederlands Indië de zogenaamde tropenjaren. Men werd als ambtenaar dus al op 50-jarige leeftijd gepensioneerd. Direct na zijn pensioen in 1934 verhuisde hij naar Nederland om daar in het koude kikkerland, dat hij toch zijn vaderland noemde, zijn kinderen te kunnen bijstaan bij hun studie.

Natuurlijk bleef hij altijd interesse houden voor postkantoren als instituut en als gebouw. Hij had voor mij, toen ik begin jaren vijftig nog een klein meisje in Den Haag was, een onkreukbare en ambtelijk-precieze uitstraling, maar was bovenal de opa die ik bewonderde wanneer ik hem vergezelde in Den Haag als hij pakketjes of brieven weg bracht of op pad was om als vrijwilliger voor Indische weduwen de administratie te doen.

Dit voorjaar ben ik eens gaan kijken naar het eiland en de plaatsen waar mijn grootouders en ook mijn moeder zo aangenaam geleefd hadden, in ver vooroorlogse jaren.

Direct, toen wij landden bij de stad Medan op Sumatra was ik aardig onder de indruk van wat ik daar zag: de verkeerswanorde, het leven langs de straat, de armoede. Dat wende snel, maar ik was wel de gedachte aan een postkantoor even compleet kwijt.

De verrassing was daarom des te groter, toen wij, door de stad rijdend, plotseling een prachtig postkantoor zagen, uit de oude tijd, groot en statig en in Art Deco stijl (afb. 1). Ik was direct gefascineerd.

Het postkantoor van Medan is door een Nederlandse architect ontworpen in de jaren twintig van de vorige eeuw

We parkeren de auto vlot, dank zij onze chauffeur, die overal tussen door laveerde en zijn weg wist tussen alle wenkende parkeerwachten, en wandelen richting hoofdingang, scherp zwenkend tussen bromfietsen, marktstalletjes, autoverkeer en stoepranden.

Afb. 1: het postkantoor van Medan

Om het postkantoor heen een drukte van belang: stalletjes met kantoorboek-handelartikelen, met snoep-, eet- en drinkwaar, heel veel geparkeerde bromfietsen en dan nog in- en uitlopende mensen.

Meteen was duidelijk -waar wij niet meer bij stilstaan- dat een postkantoor een sociale functie heeft in de dagelijkse gang van zaken, waar iedereen in en uit loopt voor postverzending naar familie, of voor ontvangst van een pakje, voor geldstorting of opnemen ervan, of voor het in ontvangst nemen van pensioenen.

Terzijde.. wat is het toch een slechte zaak dat bij ons in Nederland postkantoren worden opgeheven omdat ze voor het financiële bedrijf dat ze runt, niet rendabel zijn!

Ter plekke daar in Medan werd druk in en uit gelopen, door een statige openstaande deur, waar aan weerszijden bedelaars zich genesteld hadden op trap en opgang. Daar moet je wel even heel bewust langs wandelen als buitenlander die dat niet gewend is. Het had mij bijna weerhouden om binnen te gaan, ik, verse toerist uit Nederland. Ik wist niet goed hoe mij een houding te geven. Gelukkig was ik ook heel nieuwsgierig hoe het binnen zou zijn.

Dus langs de stoepzitters heen manoeuvrerend, net alsof ik hen niet zag, trad ik binnen in een grote, koele hal met een hoge koepel, mij bewust van de felle zon buiten, midden op de dag (afb. 2).

Afb. 2: in de grote, koele hal

Ik bewonderde de koepel, was verrast en keek verder om mij heen. Een ouderwets tafereel ontvouwde zich: recht voor mij traditionele hoge loketten met gaas ervoor en een doorgeef-opening, rijtjes mensen, terzijde rechts wat bankjes om op te zitten en hoge statafels om iets op te leggen.

Modernisering had natuurlijk wel plaatsgevon-

den, redelijk passend in de tijd, maar in alles was het authentieke gebouw nog te herkennen, tot mijn genoegen.

De Art Deco stijl van het gebouw was goed te zien in de vele sierlijke motieven.

Naar links was er een tweede hal, langgerekt van vorm, waar het kantoorpersoneel zijn en haar plek had (afb. 3). Men zat als in een kantoorruimte, en tussen hen in was zeker nog gelegenheid voor een informeel praatje, want daar zaten ook wat mensen bij elkaar. Vooral vrouwen werkten daar. De ruimte is indrukwekkend om te zien en ik ben enthousiast. Ik zie het, in nostalgische stemming, zoals het vroegere postkantoor (in het Indonesisch 'Kantor Pos') moet zijn geweest in de tijd van mijn grootvader.

Dan valt mijn oog op een kleinere nis, eveneens buiten de ronding van de hal, vlak naast de ingang. Er staan wat hogere kasten en vitrines. Het opschrift 'stamp collection' verrast mij (afb. 4). Dit is een filateliehoek schiet me plots te binnen. En ja, als ik dichterbij kom, glanzen en flonkeren mij prachtige zegeluitgiftes tegemoet. Dus toch!

Van anderen had ik gehoord, dat het verzamelen van postzegels op een laag pitje stond bij de Indonesiër. Dat viel dus weer mee.

Ik informeer bij het meisje dat de vitrines beheert. Ze verkoopt ook enveloppen, beheert eigenlijk de kantoorboekhandel binnen het postkantoor. Al snel zat ik met mijn neus dicht op de vitrine en begon ze de door mij aangewezen voorbeelden uit de kast te halen. Natuurlijk wees ik ook de

Afb. 3: de kantooral

zegels van mijn grote thema aan: Draken. Ook zag ik mooie zegels van de Olympische Spelen 2008.

Hé, het was of ik thuis was: ik stond gewoon te genieten van mooie zegels. En dat terwijl ik daar helemaal niet zo vooropgezet voor op pad was gegaan. Een eye-opener wat je noemt.

Ik koos een aantal mooie vellen, vroeg nog naar een recente catalogus. Deze was echter 'habis' = 'op'. (Ik ben nu te weten gekomen dat de laatste in 2000 is uitgegeven door de Indonesische postorganisatie.)

Ik betaalde nog wat onwennig met duizendtallen Rupia's, (10.000 Rp is ongeveer 80 eurocent) en ging weg met een grote enveloppe waarin mijn nieuw verworven schat was opgeborgen. Ik keek nog

Afb. 4: de filateliehoek

eens verheugd en dankbaar om mij heen in de ruimte van dit gebouw, nam het geheel in mij op en wandelde content naar buiten, de zon, de warmte en de bedelaars tegemoet.

Vanaf dat moment was ik er helemaal op gespist om, indien mogelijk, postkantoren van binnen te zien. Wordt vervolgd.

SPEURZIN BELOOND

ofwel: de lange weg naar Gettysburg

door Huber van Werkhoven

Een postzegelvriend van een van onze leden woont sinds vele jaren in Canada. Hij is als kind opgegroeid in het Drentse Zeewolde. Een tijdje geleden kwam hij een ansichtkaart tegen die hem herinnerde aan zijn kindertijd in Nederland (afb. 1). Hij dacht daarop het oorlogsmonument te herkennen dat hij ooit had gezien in Woeste Hoeve bij Apeldoorn. Dat monument herinnert aan de aanslag in 1945 door het verzet op SS-generaal Hanns Rauter. Als represaille lieten de Duitsers ter plaatse 117 Nederlanders fusilleren.

Afb. 1: De vraag was: waar staat dit monument en wat wordt er herdacht?

Navraag door ons lid leerde al gauw, dat op de ansichtkaart toch niet het monument in Woeste Hoeve is afgebeeld. Maar wat dan wel? Hij liet het er niet bij zitten, want ook op filatelistisch gebied laat hij zich niet met een kluitje in het riet sturen. Niemand van zijn kennissen kon hem echter verder helpen. Totdat een andere filatelist opmerkte dat het monument op de kaart wel iets wegheeft van het monument op de fusilladeplaats van Kamp Vught (afb. 2). Daar zou hij wellicht eens moeten informeren, want Kamp Vught heeft een

Afb. 2: de fusilladeplaats van Kamp Vught

uitgebreid documentatiecentrum. En inderdaad, mevrouw Els v.d. Meer, die werkzaam is in het archief van het Nationaal Monument, had het na een uurtje zoeken ontdekt. Zij stuurde ons weer terug de Atlantische Oceaan over. Ze kon namelijk laten zien dat het betreffende monument te vinden is in de plaats Gettysburg in de Amerikaanse staat Pennsylvania.

Van 1 tot en met 3 juli 1863 heeft in die plaats de grootste veldslag plaatsgevonden van de Amerikaanse Burgeroorlog. President Abraham Lincoln wilde in de zuidelijke staten van de VS de slavernij afschaffen. Dat werd niet gepikt en een aantal zuidelijke staten wilden zich afscheiden van het Noorden. Voldoende reden voor een burgeroorlog. Generaal Robert Lee, opperbevelhebber van de Zuidelijken, was een goede soldaat en een voortreffelijk strateeg. Aanvankelijk had hij veel succes. Maar in Gettysburg moest hij in Lincoln zijn meerdere erkennen. De twee legers telden 150.000 soldaten. Er vielen die drie dagen 7.000 doden en meer dan 30.000 gewonden. Een dure prijs voor wat het keerpunt in de oorlog zou betekenen.

Boven in het monument, dat uitkijkt over het slagveld van Gettysburg, brandt een 'eeuwige vlam'. President Franklin Roosevelt onthulde het bouwwerk in 1938 bij gelegenheid van de 75ste herdenking van de veldslag. Meer dan 1800 bejaarde veteranen, die aan beide kanten van de Burgeroorlog hadden gevochten, woonden de ceremonie bij. Het monument roept op tot 'Peace Eternal in a Nation United': Eeuwige Vrede in een Verenigde Natie.

Prachtig allemaal, maar het wordt voor ons filatelisten pas echt interessant wanneer hiervan ook op postaal gebied iets is terug te vinden. Gelukkig is dat inderdaad het geval, want de Amerikanen koesteren hun geschiedenis.

Enkele maanden na de veldslag hield president Lincoln een beroemd geworden rede (19 november 1863) ter gelegenheid van de inwijding van het

kerkhof voor de gevallen. Die rede, bekend geworden als de 'Gettysburg Address' (address = toespraak), vormde een vurig pleidooi voor het democratisch ideaal en voor de rechten van de mens. In 1948 werd deze gebeurtenis vastgelegd op een postzegel (afb. 3).

Afb. 3: Abraham Lincoln en zijn 'Gettysburg Address'

In 1970 gaven de Amerikaanse posterijen een postzegel uit met een afbeelding van het toen recent voltooide Stone Mountain Memorial in de staat Georgia (afb. 4). Het betreft het grootste bas-relief ter wereld (ca. 30 bij 60 meter!) en laat de drie belangrijkste figuren van de zuidelijke staten zien. Te paard gezeten brengen zij met de hoed tegen hun borst een laatste groet. Uitgehakt zijn de konterfeitsels van Jefferson Davis, die tijdens de burgeroorlog president was van de afgescheiden zuidelijke staten, Robert E. Lee (die de slag bij Gettysburg verloor) en generaal Thomas J. 'Stonewall' Jackson.

Tenslotte de postzegel waarmee in 1963 werd herdacht, dat 100 jaar geleden de slag bij Gettysburg plaatsvond (afb. 5).

Afb. 4: Stone Mountain Memorial

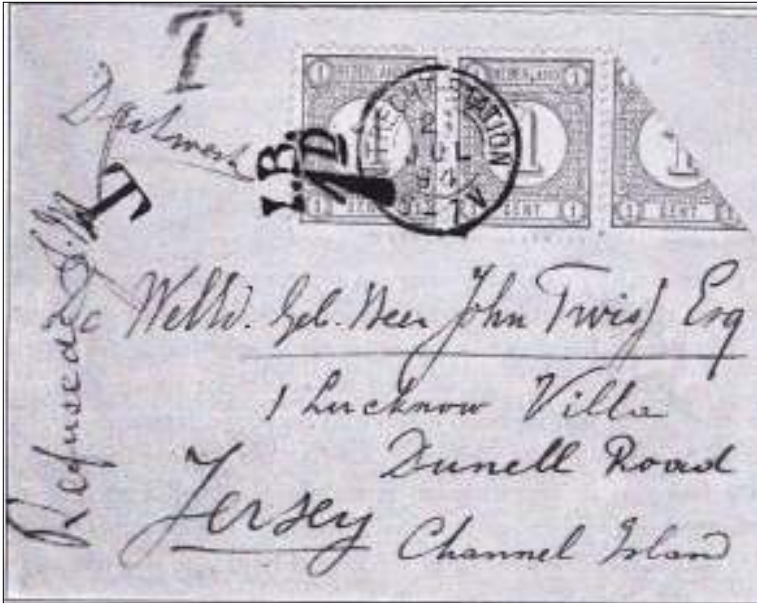

Afb. 5: Herdenking Gettysburg

Te hopen is, dat de Canadese postzegelvriend met het resultaat van deze zoektocht –immers niet in Woeste Hoeve, maar een paar duizend kilometers ten westen daarvan- toch niet ontevreden is. Het speuren heeft bijna een jaar geduurd, maar als je persé iets wil uitvinden en het lukt niet blijft dat knagen. *Met dank aan dhr. J. Schuring voor het beschikbaar stellen van de afgebeelde postzegels.*

NIET TOEGESTANE HALVE POSTZEGELS

Aan het einde van het artikel 'Knipkunstjes' in het vorige nummer van Hertogpost liet de schrijver weten de volgende keer misschien een voorbeeld te kunnen laten zien van het ongeoorloofd gebruik van halve zegels dat extra is beport. Welnu ons lid Adam van der Linden toverde twee heel fraaie exemplaren uit zijn brievenkast en laat ons er van meegenieten.

Het bovenste is een krantenbandje dat is verstuurd van Utrecht-station naar Jersey op 21 juli 1894. Het tarief (drukwerk naar het buitenland) was 2½ cent per 50 gram. Het bandje is in Jersey belast met verhoogd port van 1 penny, omdat de frankering met een halve zegel niet was toegestaan. N.B. de halve zegel mocht niet worden afgestempeld, want het was immers een niet geldige frankering. De geadresseerde heeft vanwege het strafport geweigerd het bandje in ontvangst te nemen; zie links de tekst 'Refused'.

Het tweede poststuk is een briefje uit Manchester, 17 mei 1900, met bestemming Rotterdam. Tarief 2½ pence tot 15 gram. De naheffing is omdat ten onrechte een halve zegel is gebruikt. Dit was namelijk uitsluitend toegestaan aan het loket en indien daar een bepaalde waarde niet meer aanwezig was. Het tekort van 5 goudcentimes is weergegeven het het cijfer '5' en is in Rotterdam verdubbeld tot 5 cent verhoogd port.

-o-o-o-

POSTSTUK VAN DE MAAND

Nederland, aangetekend 'bookpost'

Rotterdam, 7 februari 1898. Aangetekend 'bookpost' naar Dublin, Ierland.

Tarief (Staatsblad van 1892): papieren en bescheiden in open omslag naar alle landen tot 250 gram 12½ cent. Aantekenrecht 10 cent.

D. v. d. L.

MPO MUNTEN- EN POSTZEGEL ORGANISATIE

VEILINGEN / TAXATIES

Munten, postzegels, bankpapier, etc.

Recordbedrag voor f 200-biljet

Een bankbiljet van f 200 uit 1914 heeft op een veiling van de Munten en Postzegelorganisatie (MPO) in IJsselstein een recordbedrag van € 15.429 (f 34.000) gulden opgebracht. Volgens een woordvoerder van de MPO is nog nooit zoveel geld voor een dergelijk Nederlands bankbiljet betaald.

"Biljetten van f 200 zijn uiterst zeldzaam. Er zijn er slechts drie bekend", aldus de zegsman.

FOTO: ANP

- ONAFHANKELIJK
- BETROUWBAAR
- ERVAREN

GROOTSTE KLANTENGROEP, DUS HOOGSTE OPBRENGST

- Bij verkoop hoogste prijs
- Bij veiling laagste commissie
- Betrouwbare en realistische taxaties worden (op afspraak) kostenloos verstrekt.

MPO, HÉT ADRES VOOR VEILING, ADVIES EN BEMIDDELING!

TEL. 030 - 606 39 44 / www.mpo.nl

MPO, Industrieweg 29, 3401 MA IJsselstein

VERKOPING JUNI 2008

KAVEL	OMSCHRIJVING	CAT.	KWAL	Cat.W. €	INZET €
en O.G. NEDERLAND					
6.001	10 belastingzegels.				3,50
6.002	2 telebrieven nr. 29 en 30.				2,50
6.003	20 x nr.50 – 1 x nr.106 (leuke stempels)	NVPH	o		4,00
6.004	3 spec. briefkaarten (30er jaren)				8,00
6.005	4 oude ansichtkaarten.				3,00
6.006	4 kinderblokken op spec.envelop.		o		3,50
6.007	575 brieven van boekhandels		o		2,50
6.008	Allerlei (ook complete series.)	NVPH	xx	205,00	12,00
6.009	Allerlei in doos.		xx/x/o		9,00
6.010	Allerlei in platte doos.	NVPH	xx/o		24,00
6.011	Automaatzegels.	NVPH	xx	hcw	7,00
6.012	Blokken in 3 rondzendschriften.		xx		9,00
6.013	Briefkaart (let op stempel) kijken.		o		10,00
6.014	Duitse envelop uit 1941.				2,50
6.015	ECU brief nr 35.				2,50
6.016	FDC nrs. 71 t/m 165.(beschreven)	NVPH	o		6,00
6.017	FDC nrs. 166 t/m 244. (beschreven)	NVPH	o		6,00
6.018	FDC nrs. 245 t/m 324.	NVPH	o		9,50
6.019	FDC nrs. 325 t/m 458. (in Davo)	NVPH	o		20,00
6.020	FDC nrs. 459 t/m 535. (in Importa)	NVPH	o		40,00
6.021	FDC 39x allerlei nummers.	NVPH	o		4,00
6.022	In prima stockboek		xx/x/o		12,00
6.023	Kaart dag van de postzegel 1938				2,50
6.024	Ka-Be album. (veel kerstvelletjes)		o	200,00	35,00
6.025	Nr. 218 (olympisch)	NVPH	xx	37,50	9,00
6.026	Nr. 379/381 strip van 18 (2 roestpuntjes)	NVPH	xx		4,50
6.027	Nr.607 / 611	NVPH	o		2,50
6.028	Stockboek met ook nominaal.				3,50
6.029	Ook postfrisse kindervelletjes.		xx/x/o		4,50
6.030	P.B. nr.12.	NVPH	xx	25,00	4,50
6.031	P.B. nr. 8a en 10a.	NVPH	xx	25,00	4,50
6.032	P.B. nr. 4 / 6a / 7a.	NVPH	xx	15,00	3,00
6.033	P.B.nr. 60 t/m 63	NVPH	o	19,00	3,50
6.034	PTT mapjes nrs. 1 t/m 117.	NVPH	xx		25,00
6.035	PTT mapjes nrs. 118 t/m 227.	NVPH	xx		40,00
6.036	PTT mapjes nrs. 228 t/m 335.	NVPH	xx		60,00
6.037	Series en blokken.	NVPH	xx	248,00	14,00
6.038	Shirley Temple zegel (bruin)	NVPH	xx	36,50	8,00
6.039	Spec. uitgifte E.K. voetbal 2000.		o		3,50
6.040	Spec. uitgifte Sail 2000.		o		4,00
6.041	Spoorwegzegels.		o		3,50
6.042	Stockboek.	NVPH	o	450,00	22,00
6.043	Stockboek.		o	725,00	48,00

6.044	Stockboek.		xx/x	675,00	50,00
6.045	Stockboek.		xx/o	1560,00	90,00
6.046	ECU brieven nrs. 1 t/m 42.				21,00
6.047	Velletjes kerstzegels. Gulden en €uro.				40,00
6.048	Velletjes kinderzegels. Gulden en €uro.				63,00
6.049	Weinig zegels, net stockboek.		xx/o		2,50
6.050	Portvrij envelop. (Indië-Curacao)				2,50
6.051	Brieven Ned. Indië.				2,50
6.052	Ned. Indië op stockkaarten.	NVPH	xx/x	945,00	70,00
6.053	Ned. Indië. 3 luchtpostbrieven e.a.		o		2,50
6.054	Nw. Guinea. 6 FDC onbeschreven.		o		2,50
DUITSLAND					
6.055	6 blokken D.D.R.		xx		2,50
6.056	Album Danzig.	michel	xx/x/o	290,00	18,00
6.057	Blokken en zegels in 4 schriften.		xx/x/o		8,00
6.058	D.D.R. nrs. 18-20-22-23-24.	Yvert	o	60,00	5,00
6.059	D.D.R. nrs. 32 t/m 47.	Yvert	o	16,00	2,50
6.060	Duitsland in stockboek.		o		2,00
6.061	Duitsland. (veel Beieren)		o	1.400,00	55,00
6.062	Jaarboek Bund 1974.	michel	xx	57,00	4,00
6.063	Jaarboek Bund 1975.	michel	xx	58,00	4,00
6.064	Jaarboek Bund 1976.	michel	xx	70,00	5,00
6.065	Jaarboek Bund 1977.	michel	xx	64,00	4,50
6.066	Jaarboek Bund 1978.	michel	xx	70,00	4,50
6.067	Jaarboek Bund 1979.	michel	xx	65,00	4,50
6.068	Jaarboek Bund 1980.	michel	xx	68,00	4,50
6.069	Jaarboek Bund 1981.	michel	xx	75,00	5,00
6.070	Jaarboek Bund 1982.	michel	xx	85,00	6,00
6.071	Jaarboek Bund 1983.	michel	xx	102,00	7,00
6.072	Jaarboek Bund 1983.	michel	xx	102,00	7,00
6.073	Jaarboek Bund 1984.	michel	xx	115,00	8,00
6.074	Jaarboek Bund 1984.	michel	xx	115,00	8,00
6.075	Jaarboek Bund 1988.	michel	xx	98,00	6,50
6.076	Jaarboek Bund 1989.	michel	xx	128,00	9,00
6.077	Jaarboek Bund 1990.	michel	xx	165,00	11,50
6.078	Jaarboek Bund 1991.	michel	xx	161,00	11,00
6.079	Jaarboek Bund 1992.	michel	xx	120,00	8,50
6.080	Jaarboek Bund 1993.	michel	xx	118,00	8,00
6.081	Jaarboek Bund 1994.	michel	xx	126,00	8,50
6.082	Jaarboek D.D.R. 1984.	michel	xx	74,00	4,50
6.083	Jaarboek D.D.R. 1984.	michel	xx	74,00	4,50
6.084	Jaarboek D.D.R. 1985.	michel	xx	70,00	4,00
6.085	Jaarboek D.D.R. 1985.	michel	xx	70,00	4,00
6.086	Jaarboek D.D.R. 1985. (FDC)	michel	o	59,00	4,50
6.087	Jaarboek D.D.R. 1989.	michel	xx	73,00	4,50
6.088	Jaarboek D.D.R. 1990.	michel	xx	106,00	6,50

6.089	Reich Olympisch 609 / 616	michel	o	22,00	4,00
6.090	Stockboek.		o	1.550,00	50,00
OVERIG EUROPA					
6.091	België. 13 reclamezegels.	OBP	x	14,10	3,00
6.092	België. 16 reclamezegels.	OBP	x	33,25	6,50
6.093	België. 27 reclamezegels.	OBP	x	27,00	6,00
6.094	België. 3 series voorafstempeling.	OBP	xx/x		2,50
6.095	België. 9 keerdrukken.	OBP	xx/x	12,70	3,00
6.096	België. Spoorwegzegels 425/431.	OBP	xx	36,50	6,50
6.097	België. Voorafstempeling 1938.	OBP	xx	25,00	5,00
6.098	België. Voorafstempeling 1943.	OBP	xx	7,50	2,50
6.099	Denemarken in stockboek.		xx/x/o	h.c.w.	30,00
6.100	Engeland e.a.op stockkaarten.		xx/o		8,00
6.101	Oost Europa. Allerlei landen.		xx/x/o	h.c.w.	15,00
6.102	Vaticaan-Luxemburg e.a.			h.c.w.	12,00
6.103	Zweden/Finland. 550 verschillende. zegels.				8,00
6.104	Frankrijk-Spanje-Malta		xx/x/o	h.c.w.	20,00
6.105	Oostenrijk in stockboek	michel	xx/x		18,00
6.106	Portugal. Carnet 50 jaar luchtmacht.	Michel	xx	17,00	4,50
6.107	Skandinavische landen		o		6,00
6.108	Spanje in stockboek.		o		2,50
WERELD EN ALLERLEI					
6.109	4 blokken China.		xx		5,00
6.110	4x allerlei in album/stockboek/carnet.				3,00
6.111	Allerlei in stockboek.		xx/x/o		2,50
6.112	Allerlei in stockboek.		o		2,50
6.113	Allerlei in stockboek.		xx/o		4,50
6.114	Ansichten-brieven-zegels enz. In doos.				12,00
6.115	China. Op insteekkaart.		xx		4,00
6.116	China. 12 series.		xx		5,00
6.117	China. Uitzoekdoosje.		xx/x/o		2,50
6.118	De schilder en zijn zegel. Kijken.		xx	h.c.w.	10,00
6.119	Indonesië. FDC Stamp Passion 2008				3,00
6.120	Indonesië. FDC Stamp Passion 2008				3,00
6.121	Liberia. 33 zegels op kaart.		xx		2,50
6.122	Schoenendoos vol zegels.		o		2,50
6.123	Thema vogels.		o		3,50
6.124	Snuffeltrommel.		o		4,50
6.125	Uitzoekdoos.		o		4,00
6.126	Album met nieuw ruitjespapier.				4,00
6.127	Album voor strips van 5 en PB.				3,50
6.128	Davo album Kanaaleilanden. (Leeg)				4,00
6.129	F.D.C. album leeg.				3,50

*Uw koopopdracht ditmaal s.v.p. naar P. Teurlings, Comm. van Voorst tot Voorstlaan 7,
5324 CN 's-Hertogenbosch / email@teurlings-online.nl
Vermeld uw telefoonnummer.*

HAARMEIJER FILATELIE

Nispensestraat 72
4701 CX Roosendaal

INKOOP – VERKOOP – TAXATIES

HET ADRES voor partijen, verzamelingen, dozen enz.

MEER DAN 1500 PARTIJEN WACHTEN OP U

Bij ons vindt u partijen van 2 euro tot 2000 euro.
Tevens duizenden kaartjes met series uitgeprijsd.
Fdc's vanaf 0,50 cent. Brieven wereld uitgeprijsd.
(Tevens in toekomst ook assortiment kilowaar)

KORTOM. VOOR IEDER WAT WILS

Kom en overtuig u van het aanbod wat wij hebben en
u zult zien dat wij een zeer concurrerend prijsbeleid
hanteren. U bent van harte welkom.

Ook zijn wij continue op zoek naar collecties etc.
Alles op het gebied van filatelie heeft onze interesse.

Openingstijden	Donderdag	09.30 tot 17.30
	Vrijdag	09.30 tot 17.30
	Zaterdag	09.30 tot 17.30
	<i>Andere dagen op afspraak</i>	

HAARMEIJER FILATELIE

Telefoon 0165 53 54 83